

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Diumenge 1 d' Octubre de 1899

Núm. 3378

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORKOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.
En provincies, trimestre.
Estranger y Ultramar.
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

La que paga més contribució de la província.

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre

MOS

AGRICULTORS ALERTA

Massó y Ferrando

Magatzem a Riudoms y a Reus Vilá, núm. 3.

Lo Jaumet y la Cinteta

Naixia un demat de Maig, sortint lo sol darrera la serra y alguns rayos daurats passant per lo cel com si se'n emportessin los estels que desapareixian al ensems que la terra y l'firmament prenian color. Prenian relleu las arbredas, las montanyas, las masias, los pobles llunyans que apareixian entre la boyrina. com dibuixats per los raigs del sol que s'aixecava magestuosament donant lluentor y desfent la rosada que al lliscar per lo fullam plorava d'alegria, tremolava de goig.

En aquesta hora tan encaisadora sortí de casa seva lo Jaumet per anar al mas Ciuret. Portava ja un quart de camí, quant li cridá la atenció lo veurer entre las vesans d'un puig llunyá, qualcom que primer li semblá boyra, després fúm y altre cop boyra, y tot pensant si era una cosa o bé l'altra, s'atura per esguardarho mellor empleant tota sa forsa en la mirada.

—Oyd! què fas aquí Cinteta? exclamé alegrement lo Jaumet, y ella tremolant per la sorpresa y l'alegria lo mirá com se miran los que s'estiman... y sas dugas ombres se juntaren en terra y la remor d'alguns petons se confongueren ab lo xarroteig dels aucells, únichs companys que tenian a son entorn. Com los aucells se conequeren sota l'cel de la llum del sol, y com aucells s'estimavan en plena natura, lluny dels homes, prop de las flors.

Com las flors la Cinteta era tendre y bonica y jo ve; com los arbres lo Jaumet era fort y sapat y com los arbres nasqué al camp y del camp vivia.

Era pagés, treballador, de mena honrat, com bon jutje, ben plantat com un campaner é ignocent com las colomas que li voltan. Tot en ell era cor, tot no feya de bona fé y sei petoneijava a la Cinteta ho feya com ella s'ho deixava fer, no semblantli mal fet. Velliaquí explicat lo que ab dós haurian dit al ser re-
MORTENSI GUÉLL.

Simbólica
Qu'hermós el dia's mostrat
qu'hermós, per ditxa nostra
demunt de tots els caps!
del vall fins a la plana
tot riu, tot's engalana,
com tú y jo'ns hem mudat...
Sortim, donchs, de la vila?
Sortimne, que tranquila
nostra ànima veurem
al rebre l' abressada
de nostra mare armada
que viu lluny, lluny dels seus.
Allá... aquella montanya
que'l Sol expléndit banya
darrera d'aquell puig,
arrant d'aquella Ermita,
allá, mon bé, hi habita
qui vull després de tú...
Aquest torrent que corra
y en la verdor s'esborra
ique'n guarda de recorts
d'aquella edat ditxosa
que't hi parlat jòh hermosat
y't parlo ab la má al cor!!
Anem, anem, fem via
que'n tant avansa'l dia

y sento l'espiguat de las sonoras grallas; aném qu'án' és las ballas potser no hi entrarem...

SALVADOR BORRUT Y SOLER.
Barcelona 21 Septembre 1899.

L' enamorament
(TROÇ DE NOVELLA)

Aquella dona tant afectosa i tant desinvolta, am la seva gracia i el seu riure, començava de debó a encasar-lo. Captivava la seva ànima, distreient-lo de l'inquisidora contemplació interna que'l tenia absorbit; esvait-li tota la negror d'idees pessimistes que l'hallucinaven...

Una mica d'alegria inconscient anava am l'entitat retratant se en lo seva cara, tot il luminant-la. El considerava mentalment aquella dona amb una profunda simpatia.

—Veja, vi-gui; li asseguro que riurá... Avui no és diada de tristesa. El rostre d'ella's va encendre un xic. Ell aleshores va contemplar-la fixament, pensant en que'l disfreg fantástic li esqueia d'una manera admirable. Aquell vestit blau vert, li va suscitar una impressió estètica i alhora voluptuosa.

—Aniam's, home. Avui som Carnestoltes. No mogui cap, no, que té de venir.

Am tot i que era la primera vegada que la veia, aquella dona ja l'interessava. —Ven? El seu amic, l'Eudalt, no és pas com vosté. Si cada dia n'hi haguessin, de reunions, no faltaria a cap. Aquest hivern ja hem anat a una pila. No's pot figurar lo que un s'hi diverteix.

Tot capicant, ell va començar a apoderar-se d'ella ànima: «Aqueixa expansió de vida que mostres des preocupament, aqueixa franca alegria que t'inonda i que tu no't produeixes; oh dona candida, és lo que fructifica més. La bellesa més gran és ignorar-se. Tu no't coneixes; no sabs res de la llum que aureoleja al voltant de la teva ànima. Els teus ulls son corpedors! Com vinen i quin misteri hi ha dintre d'elles! La teva cara, quan s'enrogeix, tota se't transfigura. Les línies del teu cos semblen projectar una llum viva. No hi ha, doncs, certa divinitat misteriosa en la puresa de la forma humana?»

En aquell moment va entrar l'Emiliana, germàna de l'Eudalt, i li va dir: —I doncs, Gabriel, que fa tant capicant? No goso demanar-li que vingui, puix temo que refusarà. I cregui que m doneria una alegria, si volgués acompanyar-nos, anc que fos no més que per avui. Estem a vigílies de quaresma i, segons vosté ha dit, encara està dejat d'haver anat aquest any a un ball de disfrescs. Sovré, jo li prometo que esvairé la tristesa que'l disfrutará.

Ell hi reflexionava, sobre l'alegria i sobre'l riure. I, tot d'una, va sentir desitjos d'anarhi, pera aturdir se en l'il·lusió de la festa. Feia temps que no havia assolit lo que, pera la seva ànima, representava aquells dies una aspiració ardent: fruir dels grans estats d'inconsciencia i d'abandó.

aspirar l'abricadora emanació que exhales. Vull banya-me, idealment, en la claror de la teva hermosura. Vull permetre'm, en la sonoritat del teu riure, en la gracia dels teus gestes, en el perfum de la teva cabellera. I la perversitat, generada pel desengany, va tornar a florir en la seva ànima tèrbola. Com d'una flor, extreuré tota l'essencia del teu cos i del teu esperit. Després, oh pobre flor, potser t'esmarcirás en mig d'un gran silenci.

I la mirava fit a fit. Es delectava resseguint amb els ulls la munió de detalls del seu vestit, del seu aire, de la seva femsio. El brill del gas suscitava vius reflexes, ja d'or, ja de blau, en el veuít; tenint per fons l'ombra que ls mobles projectaven, esmortint la llum. I es fixava detingudament en unes flors blanques, encara no esbaldellades, que cobrien el seu cap. Els rinxos de la seva cabellera, espessos i negres, quien pel demunt de la seva galta enrogida, que s'encenia més i més, fent ressaltar l'ombra que l'envolcallava. I ell continuava desflorant-la, amb els ulls, que's fonien, embadallats, en la persona d'ella. El moviment de la seva testa, era candorós i a la vegada altiu. Sovint arquejava'l coll amb un geste de cigne. Els seus llavis, eren prims i vermells; s'obrien delicadament i, a l'obrir-se, mostraven a la llum unes dents immacolades, unes dents pures, somrients, totes iguals. I al guaitar la ell un cop, se li va ofegir un espectacle de bellesa gloriosa: en Gabriel tenia's n'ls fits en els d'ella, y aquests no venen poguer resistir la força de la mirada; es veyen aclucar avergonyits, quasi amb devoció. I aquella dona va semblar aleshores una verge cristiana. Una onada impetuosa de tendresa va aixampar el pit d'ell, davant de l'adocament suprem. I els pits d'ella tremolaren esglaïadament, sota ls batements tristosos del seu cor.

Després, en la vivacitat de la conversa, es va transmetre al cervell d'en Gabriel una escalfor d'idees bojes. «La cuestió és engrasar-se i riure torsas, deien elles. I més de dos coos en Gabriel va somriure, quasi involuntariament. I tornava a sentir aquell furor d'estimar d'abans; sentia retenir la passió febrosoenca que tant havia exaltat el seu cor. I, amb el pensament, rebutjava la memoria de l'altre, de les altres; es contrariava, davant de l'idealitat present, el record d'algunes sensualitats escandaloses. Aquestes, en comptes d'apagarle, únicament serviren per avivar la sed del seu esperit, el qual havia aspirat en altre temps a l'harmonia de les ànimes i a l'integració de l'amor. Am tot i la seva perversitat, ara ell sentia com s'elevava en ales d'un sentiment intens.

La seva dona actual facundava generosament en el seu esperit. I perxó, en un moment, ell va voler abandonar-se en ella i fruir en la seva contemplació voluptuosa. I va determinar possehir-la, posar-la tota. Pocs minuts abans ell estava en imprecable observació de la seva enganyia interna; ara començava a animar-se amb idees franques de deslliament moral. Sovintejsven per la seva cara les irradiacions del somriure; la seva ànima començava una allegerida reacció.

—No m'explico gaire'l caràcter de vosté, Gabriel. Per més que's passin en la vida, sempre vé una hora d'olvi, de consolació i de joia. Vosté està trist perque ho vol. I aixó—deya l'Emiliana—no cregui pas que viure. Es ben diferent del jove am qui balleva l'altre dia, Eugènia, no?

En Gabriel va sentir passar per dintre seu un oratge de rancunia i gelosia contra aquella evocació. Però tot seguit se va extasiar en el saborig mental, en silenci, de les síl·labes que formaven la paraula Eugènia: S'anomenava Eugènia.

—Ja tenim l'Eudalt aquí. Quan se vesteix, sempre romanceja. Escolta, Eudalt, hauries d'imposar-te i fer venir an en Gabriel.

—L'era! No vol venir? Aquesta nit, Gabriel, ens tens d'acompanyar a una petita diabanca, si no vols

que m'ensedi. En Casajoana dona a casa seva una reunió, a la qual concorrerà lo bo i millor de Barcelona. Allà trobaras moltes coneixences i moltes dones hermoses. Ets presoner i tens de venir.

—Me poses en un compromís, Eudalt. Pera distreure'm, ja se que'm convidrà anar am vosaltres; però... va murmurar pausadament en Gabriel.

Tacitament consentia, varen pensar les noies. I ovirant ja una esperança, varen insistir les dugues alhora:

—Si no vé, mai més li farem bona cara, varen dir am malicia, encara que am somriure suplicant, les dugues noies.

—Es a dir que vostés, tant si com no, volen seqüestrar-me?... I en tant ell pensava: «Si hi vaig, tal vegada desfaré aquesta concentració tant arrelada de mi mateix. Moltes de les meves energies interiors se desvaïran, pera esmerçar-se en la comunicació que hauré d'establir amb aquelles criatures; i és facil que s'apaguin en mig de l'aturdiment de la festa».

Aleshores va acostar-se-li l'Eugenia i, donant-li un cop de vany al osq, li va dir:

—Apa, apa; no reflexioni tant. Que's vol fer pregar molt?

Tota ella respirava felicitat: cap temor, cap rezal entelava aquella ànima que, sense denar-se'n compte, floria i embaumava'l seu entorn.

«Jo aniré recullint—pensava en Gabriel—tot o que tu vagis abandonant. Quin altar, si jo volgés seguir no aixecaria de dolçor i de tristesa adorables, eh ànima que dorms confiada, oh ànima que despertaràs fatalment i que pots seràs la devastació d' una altra».

L'Eudalt i l'Emiliana acabaven d'enllestir: se posaven els guants i donaven ordres al servey.

Tot somrient i mirant de fit a fit, l'Eugenia aleshores va dir an en Gabriel:

—Ja'm penso perquè's resisteix a venir. La meva presència'l mortifica, veritat?

—I ara! Lo que vosté diu es que'm disgusta. Precisament pensava lo contrari; i ara vosté'm vol obligar, am la seva presumpció, a que jo accepti l'ofertament M'agrada l'habilitat de vosté i, ja que no'm puch defensar, contia am la meva companyia.

—Ja li comença a venir la broma.

—No'm cren?

—Sí, sí. Es que pensava que s'ho prenia lleugerament...

En Gabriel contemplava enraonar i veia com ella's transformava sobtadament.

L'Eudalt el va distreure d' aquella devoció contemplativa:

—Com quedem: vens o no?

—Toca dir la resposta a la senyoreta Eugenia.

—Ha dit que sí—va dir ella, tota sobtada.

—El senyor dels compliments! Me devia tenir més ganes que nosaltres—va afegir l' Emiliana—Ara, veïam si 's'hi mar: si farà molta broma.

Una vivacitat extrema's reflectia en la cara den Gabriel. La sanc flua calorosament pel seu cos, mentre's apoderava del seu esperit un franc optimisme. En aquell instant ell experimentava la joia d'estimar, en aquell moment ell sentia la benhaurança de la vida. I no's adonava, en l'idealissació del seu pensament, de les coses vulgars que entorpeixen l'avenç de l'ànima cap a lo bó, cap a lo bell.

—Farem tard, si no cuitem. Esteu llestes, iaf Doncs, avant. Tu, Gabriel, de bracet am l' Eugenia; i jo am la Emiliana.

En Gabriel va pendre lo braç de l' Eugenia amb una tendresa profunda.

JOAN PEREZ JORBA.

Sonet numèrich

- 1. amor vaig tenir; per ma desdita
2. voltas naufragui devant ma empresa
3. petons vareig ferne a ma promesa
4. voltas jurant qu' era ma ditxa.
5. germanas tenia que a la mixxa
6. voltas li trovaren per sorpresa
7. cartetas d' amor; mes per tal presa
8. son cor, sense amor, sols foch esquitxa.
9. amor varem trovar, mes eixa volta
10. h'haija perdona! —li vareig di—
11. cops he pregat per lo teu «sí»
12. me l'ets negat ab poca solta,
13. n' es ja de frare la dotzena
14. ne fá aquet, ja no hi há esmena.

LLOÍS MATAS y CARRÉ.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas del dia 30 de Setembre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Baròmetre aneroide, Grau d'humitat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Data for 9m and 3t.

Table with 4 main columns: TEMPERATURAS, VENTS, NUVOLS. Sub-columns: Máxima, Minim., Ter. tip., direcci., classe, can.

Se 'ns suplica fem públich que 'l missatge que alguns senyors d' aquesta ciutat traotan d' enviar al insigne patrio l' eminent escriptor Zola, podrà ser firmat pels que lo desitjin, en lo Circol Republicà Històrich d' aquesta ciutat, hont podrán ferho fins lo dilluns, puig en los altres dias següents estarà dit missatge a disposició de las societats locals, ja que es aquest un acte aquest únicament de simpatia al defensor de la justicia y la llibertat, tots hi caben.

En lo prop passat mes de Setembre s' han recaudat en la Administració de Consums d' aquesta ciutat, 3.979'99 pessetas més que en igual mes del any passat.

Llegim ab gust en «La Renaixensa» de Barcelona lo que segueix:

«Desde'l diumenge en que's posaren a la venda fins avuy, la «Unió Catalanista» ha venut passa de 63.000 sellos dels que ha emés pera contribuir a la propaganda de las ideas consignadas en la primera plana d' aquest diari, sintesis del manifest publicat llavors de l' altra persecució de la premsa catalanista que defensa las Bases pera la formació de la nostra Constitució regional, aprobadas, després de madur judici, en la ciutat de Manresa per los delegats de la «Unió».

Aquesta contribució voluntaria que 'ns imposém los «cuatro locos» demostrará al Govern y especialment a la premsa barcelonista, que en parlant de las nostres cosas sembla que escriba per la gent de las Báuuecas, la vigorosa embestida que va prenent de dia en dia l' únic partit que senyalá als polítichs espanyols lo gressissim perill de no concedir a las colonias la més amplia autonomia, tota la que volguessen y encare una mica més. Senyalá als polítichs los perills de las revoltes colonials y al Govern y a la reyna lo desastrat acord de anar a la guerra contra una nació poderosissima que volían fer a micas los tabalots creyent que als esbufechs d' un himne grotesch cauria com un castell de cartas.

63.000 sellos venuts en menos d' una setmana son massa sellos per «cuatro locos» y fins per cincuenta com are ja 'ns concedeixen que som. Inútil es dir que del mati al vespre 'ls catalanistas no fem més que enganxar sellos y que si no 'ns inventan una màquina expressa aviat serém fisichs tois.

Ben diferent dels empleats de telégrafos del govern que's dedican a desenganxar-se dels de pesseta pera estalviar fenyá a las litografias y pera que 'l ministre d' Hisenda no tinga de fer posar punts a todas las tesoreries d' Espanya.

Mentres molts ploran per la contribució vella, nosaltres nos posem una de nova, que si Deu vol permetre extende molt y molt la propaganda nostra, porque pagat lo paper, goma y tinta y 'l treball del que fa 'ls sellos, lo demés tot es ganancia. Sense estaquers, sense investigadors de la Arrendataria, sense Direccions generals ni res, la bona voluntat dels «cuatro locos» donará a la Unió Catalanista los medis que la nostra causa necessita per obrirse pas entre mitj del embalsam de diaris y llibres y folletos y setmanaris que sembla que's disputin a qui tindrà més forasters a las redaccions y a qui, menjan lo pa de casa, més malagratit es a qui li llesca.

Ni 'l Deu n' hi do saben dir, pera que demá, quan la casa serà ben nostra, 'ls hi poguem donar més de gust un supluig que necessitarán més que no pas are.

Avuy se posarán en escena en lo teatro de la recreativa societat «El Alba» las xistosíssimas comedias catalanas en un acte cada una tituladas «A la prevención» y «Lo cuarto dels mails endressos». Després de la funció tindrà lloch un ball a piano.

Tenim entés que 'l senyor Arquebisbe de Tarragona ha concedit un premi consistent en la cantitat de 100 pessetas pera las carreras de velocipedos que se celebrarán en lo «Velódromo» de nostra ciutat ab motiu de las firas y festas d' Octubre.

Ha sigut denunciat lo «Diario del Comercio» de Barcelona, per un article que publica titulat «La resistencia pasiva».

Sentim lo percans. Hem rebut lo número 5 del quizenari «La Palma». Dita Revista publica en sa primera plana lo retrato del malagnanyat poeta Mario Ferré, en recort del primer aniversari de sa mort.

Los agregats comercials als consulats espanyols en l' extranjer, y singularment los residents en las repúblicas sud-americanas, están enviand als centres fabrils y manufactureres de Catalunya quants datos y referencias se relacionan ab aquells mercats, pera lo exportació de nostres productos que del tanta aceptación gosan en aquellas regions.

També han enviat gran varietat de teixits d' altres paissos y que tenen molta aceptación al objecte de que en nostres centros productores puguin ser reproduhits y exportats ab ventatja sobre aquells.

Segons notícias la Junta Permanent de la Unió Catalanista tracta de posar en circulació unas tarjetas postals que portarán en l' anvers fototipias dels principals monuments històrichs de Catalunya. Aplaudim la idea; y donada la aceptación que te 'l segell no duptém que las ditas tarjetas serán escampadas erreu per tots los amants de nostra terra.

Aquesta nit se posarán en escena las aplaudides y xistosas passas en un acte «Lo pronunciamiento», «Cura

de moros» y «Las tres alegrías», en lo teatro de la societat «Circol Artístich Catalá».

Terminará l' espectacle ab l' acostumat ball en obsequi al bell sexe.

La funció comensará a las nou en punt.

Segons sembla, lo Govern tracta de suprimir los sellos en los telégramas y que's fassi 'l pago en metálich, pera evitar fraus y falsificaciones.

Desde'l primer del próxim passat més d' Agost fins lo dia d' ahir, s' han redimit a metálich del servey actiu de las armas, 1124 minyons del actual reemplás.

Un colega publica los datos que segueixen y que reproducim, porque no deixan de ser curiosos:

Espanya té 49 provincias y aproximadament vint mil pobles, dels quals 151 son ciutats, 4.720 vilas y 15.128 llochs y aldeas.

Hi he aproximadament en ellas 21.500 parroquias y 2.000 ermitas en despoblat, 10 Universitats, 62 Catedrals, 33 Seminaris Conciliaris, 10 colegistas, 1.930.700 casas, 15 Audiencias territorials, 12 Capitanias generals, 99 partits administratius, 488 judicials, 28 provincias terrestres, 22 maritimas, 255 ports de mar, pels 104 están habilitats pera 'l comerç, 194 Aduanas, de las 32 están en la ratlla de Fransa, 31 en la de Portugal y 131 en las nostras.

Hi ha en ella ademés uns 4.890 magistrats y advocats, 9.684 escribans, 4.358 metjes, 9.770 cirurjians, 3.872 apotecaris, cent mil empleats, 119.290 fabricants, 502.380 arrendataris, 773.820 jornalers, 113.628 pastors, 173.000 criats de servey, 9 arquebisbes, 46 bisbes, 543 dignitats, 1.239 canonges, 692 racioners, 38.608 beneficiats, 16.980 capellans, 5.771 tinentes de capellá, 10.873 sagristans, 5.532 acólits, 63.244 capellans matrimoniales, 5.774 ordenats de menors, 37.363 religiosos profesos, 2.290 novicis y 7.852 legos, que componen 47.525 claustrats, 151 capellans congregants, 20.552 religiosos, 1.005 novicis, 1.150 becas y 500 periódichs polítichs, 109 dels quals perteneixen a la capital del regne d' Espanya.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies puja a pessetas 4048'13.

Secció oficial

EDICTE

ANUNCIANT L'APREMI DE PRIMER GRAU

Contribució Rústica, Urbana, Industrial y Minas.

D. Francisco Sanchez Gomez, Agent Executiu pera fer efectius los débits a la Hisenda pública en aquest districte municipal de Reus.

Faig saber: Que per lo senyor Tesorer d' Hisenda d' aquesta provincia, s' ha dictat ab fetxa vintinou del actual mes la providencia del tenor següent:

Providencia d' apremi de primer grau.—Mediant no haver satisfet sas cuotas los contribuyents expresats en la precedent certificació dintre dels plassos hábils que se 'ls hi senyalaren en los edictes de cobrança que's fixaren en aquesta localitat ab la deguda anticipació avans d' obrirse lo pago de dita contribució corresponent al primer trimestre d' aquest any económic, ni després en los dos dias concedits pera efectuarho en lo segon periodo, quedan incursos en lo recarrech del 5 per 100 sobre sas respectivias cuotas que marca l' art. 11 de la Instrucció de 12 de Maig de 1888; en la inteligencia de que si en lo terme de tres dias, a contar desde la publicació d' aquest acord, per edictes, no satisfan los morosos lo principal y recarrechs referits, s' expedirà l' apremi de segon grau. Y faig entendre al Agent Executiu la precisa obligació que te de consignar en los recibos talonaris l' import del recarrech que cada deudor satisfassi.

Y en sa virtud s' invita als deudors d' aquest Districte municipal pera que en lo terme de tres dias contaders al següent en que's publiqui aquest edicte, satisfassin sas cuotas y 'l recarrech del 5 per 100 en que han incorregut per sa morositat, en la inteligencia que transcorregut aquest plasso se 'ls hi imposará lo recarrech de segon grau.

Lo que s' anuncia al públich en cumpliment del párrafo quint del art. 14 de la Instrucció pera 'l procediment contra deudors a la Hisenda pública de 12 de Maig de 1888.

Donat a Reus a 30 de Setembre de 1899.—L' Agent Ejecutiu, F. Sanchez.

La Palma

La Junta de Govern d' aquesta societat ha acordat establir drets d' entrada desde'l dia 15 del present mes; quin acord se fa públich porque 'ls que desitjin ingressar en la societat sense pagar aquestos drets, poden ferho ans del mentat dia 15.

Reus l' d' Octubre 1899.—Lo Secretari.

Registre civil

del dia 28 de Setembre 1899.

Naixements: María Gatell Pagardes, de Ramon y Josepha.

Cap. Matrimonis: Defuncions: Isabel Manresa Moymó, 65 anys, Sant Antoni, 45.

-Pau Tost Balsells, 31 anys, 1.ª travessia Camí Sa-
lou, 20.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Nostra Senyora del Roser.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy a las cinch de la tarde se cantarà un Rosari en l'altar dedicat al cult de Ntra. Sra. del Roser. En los demés dias se farà dita funció del mes d'Octubre a dos quarts de set de la tarde.

Sants de demà.—Sant Berenguer.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 29

De Liverpool y esc. en 20 ds. v. Tordera, de 1.135 ts., ab sombreros, sachos superfosfat de cala y xapas de ferro estanyadas, consignat a D. Modest Fenech.

De Marsella y Barcelona en 4 ds. v. Cabo Nao, de 997 ts., ab llet condensada, barrils oli, lletias, cloruro, bocoya buyts, caixes llanyas, roba y bombas; consignat a D. Marian Peres.

De Valencia en 18 hs. v. noruech Sulitjelma, de 653 ts., ab transit, consignat als senyors Boada germans.

Despatxadas

Pera Port-Vendres pol. gol. francesa Jeune Lucienne, ab vi.

Pera Liverpool y esc. v. Tordera, ab efectes.

Pera Bilbao y esc. v. Cabo Nao, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	65'80	Cubas del 86	73'56
Orenses	13'10	Cubas del 90	61'56
S. Juan		Aduanas	95'15
Norts	54'35	Ob. 5 0/0 Almansa	88'25
Franças	47'45	Id. 3 0/0 França	44'
Filipinas	77'25		
PARIS			
Exterior	62'30	Norts	
GIROS			
París	23'40	Londres	31'17

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Telefono núm. 21)

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	65'82	Aduanas	95'25
Exterior		Norts	54'30
Amortizable		Franças	47'50
Cubas 1896	73'50	Orenses	13'15
Cubas 1890	61'50	Obs. 6 0/0 França	86'37
Filipinas	77'25	Id. 6 0/0	44'12
Exterior París	62'30	Id. 3 0/0	
GIROS			
París	23'40	Londres	31'17

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitlleta de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa		30'85	30'87
» 8 dias vista			
» 31 dias vista		31'10	31'20
París 90 dias fetxa		23'10	23'40
París vista			
Marsella 30 dias vista			
VALORS LOCALS			
	DINER	PAPER	OPRR.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.	625	
Industriell Fariners	575	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650
Manufacturera de Algodón	100	110
Companya Reusense de Transvias		
Companya Reusense de Transvias privilegiadas de cinch per 100	200	

Anuncis particulars

Matrimonis

—Digas: tja no 't cassas ab lo Fernandett?
—Jamay! Figurat, ab lo disgust que 'ns va donar ahir...
—Alguna calaverada de las seves?
—Pitjor. Se 'ns presentá sense portar la corbata de la elegantissima forma que ven la CASA PORTA que dona tres corbates per tres pessetas.

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA

DE

SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entressol.

Curs especial pera senyoretas

CURRAS per vendre.

Informará Joan Mestres, picapedró.

San Pancrás, 18.

ESCORIAS THOMAS.

Véigis l'anunci de la quarta plana. Dirigitse a casa Gambús, carrer de Vilá, (Bou) 12.

COLEGI DE D.ª MAGDALENA MARTORELL

baix l'advocació de la

Inmaculada Concepció de Maria

Lo 15 del present mes quedarán obertas las classes correspondents a l'Instrucció primaria, elemental y superior, aixis com las referents a l'ensenyansa de tota classe de labors y la de cosit de roba blanca. Hi haurá també classes de Música, Dibuix y Francés. Ditas ensenyansas estarán regentadas per la profesora superior D.ª Angelá Maleras.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSESAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

RECORT ETERN

Pera 'l dia 2 de Novembre próxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y 's graban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., a meytat de preu. Gratis la colocacio en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOVERA, 28.—REUS.—LLOVERA, 28.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre a preus molt reduhits.

Fábrica de flors artificials

DE

Maria Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons de diferents formas y classes, creus, pensaments y altres objectes artístichs que en lo dia de difunts, solen colocarse sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat a la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d'inscripcions ab lletres brodadas, pintadas y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

APRENT REPARTIDOR

Se necessita un en la impremta d'aquest diari.

Colegi de senyoretas

DIRIGIT PER

D.ª MARIA CORTINA

Mestra Superior, baix la advocació de

Nostra Senyora de Misericordia

Lo dia primer d'Octubre s'obrirá aquest nou centre d'educació y ensenyansa, organísat conforme exigeixen las modernas teorías educativas, en lo que 's podran estudiar además de las materias que comprén la Instrucció primaria, las especials de tall y confecció de roba blanca, bordat, música, dibuix y francés comptent ab lo Professorat necessari pera la bona marxa de ditas ensenyansas.

Arrabal Santa Agna, núm. 45, segon pis

Telégramas

Madrid 30.

Una comissió de pares de familia dirigit anit un telegrama al majordom major de Palau y altre al president del Consell de ministres, en los que 's demana la reducció del cupo a 25.000 homes.

—Segons diu lo «Liberal», la crisis ha suert una complicació. Se pensava, diu, reemplassar sols al general Polavieja; pero 's tracta ara de donar entrada en lo nou gabinet a elements joves del partit conservador.

—Castelló.—Una parella de la Guardia civil del puesto de Herves ha detingut a tres individuos que donaren viscas a Carlos VII y 'ls entregaren a las autoritats.

—Oporto.—En lo «Boletín oficial» d'avuy se consigna que han ocorregut cinch cassos de peste y un mort.

—Noticias de Nova York que 's refereixen a telégramas de Manila donan compte de varias operacions portadas a cap per los yanquis en l'arxipiélach.

La columna Mac-Arthur tingue un topament ab les forses que dirigia el cabecilla Mastardo.

Aquest, segons los despatxes yanquis, fou derrotat, fugint a la desbandada los 800 filipins que dirigia.

—De Jerez telegrafian que la huelga de boters va generalissime.

La societat constituída per aquets obrers expulsá a un company per haver comés accions reprobables.

Varias casas extrangeras han paralisat los negocis.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrarà forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Les Motors de corrent continua à la vegada que extraordinàries condicions d'èconomia en lo cost de compra y consum; reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventatjas diffiols d'obtenir ab altres sistemes. Teneu marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian à voluntat, las velocitats mínima à màxima.

Los gastos d'oli para son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitaràn cuanta classe de datos s'han necessaris.

Reus 9 Juny 1899. — Per la *Electra Reusense*, LO-DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tònich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra l'raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l'estómach. Se ven en totas las farmacias.

Banch Agrícola Espanyol

Societat anonima domiciliada à Madrid, carrer de Felip, V, 2 fundada en 1895

Capital social: ptas. 1.000.000, elevable à ptas. 5.000.000

Las operaciones del «Banch Agrícola Espanyol» consisteixen en segurs de culturas y bestias, incendis, sobre la vida, à primas fixas y económicas y en préstams als agricultors al 6 per 100 anyal.

DELEGACIÓ GENERAL PERA CATALUNYA Y BALEARS

CARRER MERCÉ, NUM. 3.—BARCELONA

Desempenyada per D. Emill Pierl.—Subdelegacions en las otras capitals.

Ferrocarril econòmic de Reus à Salou

Survey de trens que regirà desde l'2 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia à vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septiembre 1899.

PREA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficas, lo més durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KALMATA, ETC.

balz garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZUE Y D'EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA

ASCENSORES-SIVILLA Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS MOVIDOS POR MOTOR ELEVADORES

TODOS LOS SISTEMAS Y A BRAZO

MUNAR Y GUITART

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos eléctricos de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidráulico, funcionamiento de compresor, eléctrico, hidroeléctrico, mecánico, etc., etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell à més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se cel brà en Sant Sadurn de Noya, s'hi troban explicadas ab claretat totas aquellas operaciones y cuydades que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americà, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda; y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas; etc.; etc.; segund altres no menys importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydades de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, para que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octav de més de 400 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat à la holandesa, y's ven en aquesta imprenta, al preu de UNA PESSETA.